

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z BIOLOGII

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z BIOLOGII W SZKOLE PODSTAWOWEJ

NR 28 WE WROCŁAWIU OPRACOWANO W OPARCIU O:

1. Rozporządzenie MEN w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych
2. Podstawę programową.
3. „Program nauczania biologii w szkole podstawowej– Puls Życia” - wydawnictwa „Nowa Era”
4. Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania.
5. Statut szkoły

Wszelkie sprawy nie ujęte w PSO znajdują się w WZO – nadrzędnym dokumencie regulującym ocenianie w szkole.

Uczniowie kl. IV-VIII oceniani są w skali sześciostopniowej. W przypadku ustalania bieżących ocen nauczyciel może dodatkowo wpisywać znaki: „+” (uczeń oceniony pozytywnie), „-” (uczeń oceniony negatywnie), „np” (uczeń nieprzygotowany), „bz” – brak zadania, „nb” (uczeń nieobecny).

W e-dzienniku w kategorii ocen **nb** odnotowana jest jako **ocena „0”** i oznacza brak zaliczenia przez ucznia w wymaganym terminie zadania, pracy, sprawdzianu lub innej obowiązkowej formy kontroli wiedzy i umiejętności koniecznej do uzupełnienia w terminie do 2 tygodni od powrotu do szkoły.

W e-dzienniku bieżące oceny cząstkowe w formie znaków „+” i „-” są konwertowane przez nauczyciela na ocenę. Uczeń ma obowiązek napisania sprawdzianu lub innej pracy pisemnej w terminie 2 tygodni od powrotu do szkoły. Poprawy i uzupełnianie zaległości odbywa się podczas wyznaczonych raz w tygodniu konsultacji.

Nauczyciel ma prawo przerwać jakąkolwiek formę pisemną (kartkówka, sprawdzian, praca klasowa) uczniowi (lub grupie uczniów), jeżeli stwierdzi na podstawie zachowania ucznia (grupy) niesamodzielność pracy (przez niesamodzielną pracę należy rozumieć: odwracanie się, rozmawianie, odpisywanie, przepisywanie itp.) lub zakłócanie przebiegu sprawdzianu (np. sygnałem telefonu komórkowego). Stwierdzenie niesamodzielnej pracy lub zakłócanie przebiegu jest podstawą do wystawienia oceny niedostatecznej, której nie można poprawić

UCZNIOWIE W TOKU ZAJĘĆ LEKCYJNYCH MOGĄ OTRZYMYWAĆ OCENY CZĄSTKOWE ZA:

- sprawdzian wiadomości po zakończonym dziale. (po powtórzeniu wiadomości)
- test diagnozujący;
- krótkie sprawdziany wiedzy – kartkówki z trzech ostatnich lekcji lub znajomość mapy w postaci konturówek; (zapowiedziane lub niezapowiedziane)
- odpowiedź ustną z trzech ostatnich lekcji (połączoną ze znajomością mapy);
- aktywność na lekcji (lub jej brak);

- przygotowanie do lekcji (zadania domowe, przynoszenie zeszytów przedmiotowych, podręcznika.);

Uczeń na lekcji wyposażony jest w zielony długopis i ołówek- za brak przyborów grozi ocena niedostateczna.

- zeszyt przedmiotowy jest obowiązkowy i podlega ocenie
- prezentowanie pracy grupy, pracę indywidualną (np karta pracy);
- wykonanie prac dodatkowych (zaproponowanych przez ucznia lub wskazanych przez nauczyciela np. prezentacja, zielnik), wynikających z zainteresowań ucznia, wiążących się z programem jak i wykraczające poza program np.: własne działania na rzecz środowiska potwierdzone przez dorosłych, przygotowanie materiału do nowej lekcji, zorganizowanie wystawy, konkursu, udział w projekcie, konkursie.
- projekt edukacyjny
- zeszyt ćwiczeń (jeśli została podjęta decyzja o posiadaniu zeszytu ćwiczeń w danym roku szkolnym)

ZASADY OCENIANIA I KLASYFIKACJI UCZNIÓW:

1. Sprawdziany, testy diagnozujące (do 45 minut) -są obowiązkowe. Waga 10

Są podsumowaniem wiadomości zdobytych przez ucznia w programowym toku lekcyjnym; kontrolna praca pisemna ucznia obejmuje zakres treści po zakończeniu działu (podany z tygodniowym wyprzedzeniem przez nauczyciela), pisana jest na jednej godzinie w formie sprawdzianu. Wysokość stopnia uzależniona jest od ilości uzyskanych przez niego punktów - tabela.

Nauczyciel oceniając pracę pisemną ucznia stosuje przy ocenie znaki: „+” - w przypadku górnej granicy wskaźnika procentowego i „-” - w przypadku dolnej granicy wskaźnika procentowego.

Uczeń ma obowiązek poprawić ocenę niedostateczną w terminie do 2 tygodni od otrzymania ocenionej pracy. Poprawy ocen ze sprawdzianów odbywają się wyłącznie podczas wyznaczonych konsultacji w nieprzekraczalnym terminie dwóch tygodni od momentu wpisania oceny do dziennika

Każda ocena z poprawy sprawdzianu (niższa, taka sama, wyższa od poprawianej) jest wpisywana do e-dziennika. Uczeń może daną formę pisemną poprawić tylko raz.

Dwutygodniowy termin na napisanie lub poprawę sprawdzianu nie dotyczy ucznia o nieusprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie (np. jednodniowej lub jednogodzinnej). Uczeń taki ma obowiązek napisać zaległy sprawdzian (z tego samego zakresu wiadomości i umiejętności) na kolejnej lekcji z danego przedmiotu.

95% - 100%	celujący
85% - 94%	bardzo dobry
70% - 84%	dobry
50% - 69%	dostateczny
30% - 49%	dopuszczający
0% - 29%	niedostateczny

WAŻNE! W przypadku stwierdzenia niesamodzielności podczas pisania sprawdzianu, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną i traci prawo do poprawy.

Prace pisemne udostępniane są **uczniom** do **wglądu** podczas omawiania wyników sprawdzianu w celu zapoznania ich z oceną, dokonania analizy błędów i sformułowania poprawnych odpowiedzi oraz **ich rodzicom/opiekunom prawnym** podczas zebrań i konsultacji.

2. Kartkówki (10 -20 minut)- waga 7

Wszystkie pisane kartkówki są obowiązkowe, mogą, ale nie muszą być zapowiadane. Oznacza to, że uczeń musi zaliczać je obowiązkowo w dodatkowym terminie (dwa tygodnie od powrotu). Jeżeli uczeń nie napisze kartkówki z powodu nieobecności, nauczyciel wpisuje do dziennika „nb”, po upływie terminu ocena zostaje zamieniana na ndst. Kartkówka obejmuje materiał z trzech ostatnich lekcji. Nieobecność

uczni na lekcji nie zwalnia go z przygotowania się do lekcji i możliwości pisania kartkówki. Nauczyciel ma prawo stosowania kartkówki zamiast ustnej formy wypowiedzi. Wysokość ocen jest uzależniona od ilości wykonanych poprawnie poleceń. Z „kartkówki” uczeń może uzyskać maksymalnie ocenę bardzo dobrą.

3. Odpowiedź ustna- waga- 7

Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje ucznia znajomość treści z trzech ostatnich lekcji.

4. Aktywność- waga 5

Przez aktywność na lekcji rozumiemy: częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi, rozwiązywanie przykładów ćwiczeniowych, aktywną pracę w grupach. Aktywność na lekcji nagradzana jest oceną „+” lub ustną pochwałą. O ilości przyznanych „+” decyduje nauczyciel, biorąc pod uwagę stopień trudności rozpatrywanego przez ucznia problemu oraz możliwości intelektualne ucznia. Uczeń, który w trakcie realizacji materiału na lekcji nie bierze czynnego udziału lub uniemożliwia prowadzenie zajęć, czy też wykonuje czynności nie związane z biegiem zajęć może otrzymać „-” (traktowany w kategorii aktywność na lekcji). Za 3 zgromadzone znaki („+” lub „-”) uczeń otrzymuje ocenę 5 lub 1.

5. Zeszyt przedmiotowy- waga 6

Przy ocenieniu zeszytu przedmiotowego lub zeszytu ćwiczeń bierze się pod uwagę systematyczność, poprawność i staranność prowadzenia notatek oraz wykonywania rysunków. Brak systematycznie wykonywanych prac domowych w zeszycie przedmiotowym, wpływa na obniżenie oceny końcowej za prowadzenie zeszytu.

Nauczyciel ma prawo do kontroli wszystkich zadań domowych bez względu na to kiedy zostały zadane.

6. Przygotowanie do lekcji.

Zadanie domowe:

Obowiązkowe- waga - 3

- w formie pisemnej lub ustnej (sprawdzane są wyrywkowo),
- w razie niezgłoszenia braku pracy domowej uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną, uczeń ma obowiązek zgłoszenia braku zadania domowego po wejściu do klasy, w przypadku niezgłoszenia otrzymuje ocenę niedostateczną.
- jeżeli uczeń wykona pracę domową z błędami lub nieprecyzyjnie, nie otrzymuje oceny niedostatecznej lecz wskazanie nauczyciela, gdzie i jaki błąd popełnił, jest więc zobowiązany wykonać ją powtórnie (tym razem bez względu jak ją wykona, otrzymuje ocenę),
- każda obowiązkowa praca domowa musi być odrobiona lub uzupełniona. Uczeń może zgłosić jeden brak zadania w semestrze, za kolejne braki zadania otrzyma ocenę niedostateczną.
- brak zeszytu przy zdanej pracy domowej jest równoznaczny z jej brakiem.

Nadobowiązkowe- waga oceny- 8

- może być w każdej formie,
- uczeń nie otrzymuje oceny niedostatecznej lub dopuszczającej

Długoterminowe- waga oceny - 10

- przy ustalaniu oceny brane są pod uwagę: sposób zaplanowania, samodzielność, wartość merytoryczna, umiejętność prezentacji wyników, oryginalność i pomysłowość, estetyka wykonania, kompletność, możliwości ucznia

Brak przygotowania do lekcji.

Uczeń zgłasza nieprzygotowanie do zajęć po wejściu nauczyciela do klasy, przed rozpoczęciem zajęć. Ma prawo do jednego nieprzygotowania (klasy siódme 2 np) w semestrze bez uzasadnienia- nauczyciel wpisuje np. Kolejne skutkują znakiem minus lub oceną niedostateczną. Przy pracach długoterminowych, powyżej pięciu dni, nie uwzględnia się nieprzygotowania.

Nie można zgłaszać nieprzygotowania w przypadku zapowiedzianego wcześniej na dany dzień sprawdzania i oceniania określonej formy - tu: sprawdzianu, kartkówki, innych zleconych zadań.

7. Prace dodatkowe, aktywność pozalekcyjna i udział w konkursach-

Prace dodatkowe obejmują dodatkowe zadania dla zainteresowanych uczniów, obowiązkowe lub nieobowiązkowe prace projektowe wykonane indywidualnie lub grupowo, wykonanie pomocy naukowych, prezentacji. Oceniając ten rodzaj pracy nauczyciel bierze pod uwagę m.in.:wartość merytoryczną pracy, estetykę wykonania, wkład pracy ucznia, sposób prezentacji, oryginalność i pomysłowość pracy.- **waga- 8**

udział w konkursie szkolnym waga oceny – 8

- wyniki najwyższe (3 pierwsze miejsca) – celujący
- wyróżnienia – bardzo dobry

udział w konkursie pozaszkolnym waga oceny -10

- awans do następnego etapu – celujący
- udział w eliminacjach wojewódzkich – celujący
- zdobycie tytułu laureata – ocena roczna celujący

8. Prezentowanie pracy grupy, praca indywidualna (np. karta pracy); waga 7 lub 10

Nauczyciel bierze pod uwagę: umiejętności pracy samodzielnej i w grupie, zaangażowanie, zainteresowanie tematem, poprawność wykonanego zadania itp.

Uzyskane stopnie w poszczególnych formach aktywności ucznia stanowią podstawę stopnia semestralnego. Przy wystawianiu oceny na koniec roku szkolnego uwzględnia się pracę i wyniki z całego roku szkolnego. Ocenę semestralną i końcoworoczną z geografii nauczyciel ustala na podstawie wszystkich wystawionych ocen. Średnia ważona w librusie jest tylko pomocnicza. Podstawą obliczenia średniej ważonej są wszystkie otrzymane oceny (w przypadku prac poprawianych – obie oceny).

NAUCZANIE ZDALNE I HYBRYDOWE

W przypadku nauczania zdalnego nauczyciel ocenia uczniów za:

- aktywność podczas lekcji online- uczeń ma obowiązek ujawniania swojego wizerunku
- odpowiedź ustną i znajomość mapy sprawdzana podczas lekcji online
- terminowe przesłanie prac na podany adres mailowy .

Uczeń ma obowiązek wysyłania pracy w terminie, jeśli wystąpią problemy techniczne uczeń informuje o tym nauczyciela przed wyznaczonym terminem. Nauczyciel usprawiedliwia brak pracy i wyznacza nowy termin.

- sprawdziany oraz kartkówki klasa pisze w szkole.
- pracę na lekcji poprzez librus. (uczeń otrzyma w wiadomości librus pytania do opracowania w odpowiednim czasie- praca na lekcji będzie wcześniej zapowiedziana w terminarzu)

Uczeń ma obowiązek odczytywania informacji od nauczyciela wysłanych poprzez librus. Zapowiedzi lekcji online będą umieszczane w terminarzu, karty pracy oraz zadania dla każdej klasy pojawiać się będą tylko i wyłącznie na stronie szkoły z zakładce klasy.

W przypadku nauczania hybrydowego obowiązują zasady oceniania stacjonarnego i zdalnego.

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

W przepisach jest mowa o dostosowaniu wymagań do psychofizycznych możliwości ucznia, a nie o ich obniżeniu. Zatem nauczyciel, stosujący wobec ucznia np. z dysleksją rozwojową łagodniejsze kryteria oceniania w zakresie tych sprawności i umiejętności, które sprawiają mu szczególne problemy, ma prawo wymagać od niego większego wkładu pracy w porównaniu z innymi uczniami. Stwierdzenie dysfunkcji nie zwalnia uczniów z obowiązków szkolnych. Przeciwnie: uczeń taki powinien wykazać się samodzielną pracą, wykonywać dodatkowe zadania i ćwiczenia, zalecone specjalnie dla niego, które pomogą mu w przezwycięzeniu trudności.

1. Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno – pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.
2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinie poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.
3. W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- uwzględniać trudności z zapamiętywaniem nazw, nazwisk, dat,
- w czasie odpowiedzi ustnych dyskretnie wspomagać, dawać więcej czasu na przypomnienie, wydobyć z pamięci nazw, terminów, dyskretnie naprowadzać,
- częściej powtarzać i utrwalać materiał,
- podczas uczenia stosować techniki skojarzeniowe ułatwiające zapamiętywanie,
- wprowadzać w nauczaniu metody aktywne, angażujące jak najwięcej zmysłów (ruch, dotyk, wzrok, słuch), używać wielu pomocy dydaktycznych, urozmaicać proces nauczania,
- zróżnicować formy sprawdzania wiadomości i umiejętności tak, by ograniczyć ocenianie na podstawie pisemnych odpowiedzi ucznia,
- przeprowadzać sprawdziany ustne z ławki, niekiedy nawet odpytywać indywidualnie, często oceniać prace domowe.

Uczniowie o inteligencji niższej niż przeciętna

Ogólne wymagania co do formy :

- o omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności
- o pozostawianie więcej czasu na jego utrwalenie
- o podawanie poleceń w prostszej formie
- o unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć
- o częste odwoływanie się do konkretnego, przykładu
- o unikanie pytań problemowych, przekrojowych
- o wolniejsze tempo pracy
- o szerokie stosowanie zasady pogłębienia
- o odrębne instruowanie dzieci
- o zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie wykonać samodzielnie.

Symptomy trudności

- trudność w selekcji i wybraniu najważniejszych treści (tendencja do pamięciowego uczenia się wszystkiego po kolei)
- problem z zapamiętywaniem dat, nazwisk, nazw, miejscowości
- nieumiejętność przekrojowego wiązania faktów i informacji

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- w związku z dużym problemem w selekcji i wyborze najważniejszych informacji z danego tematu można wypisać kilka podstawowych pytań, na które uczeń powinien znaleźć odpowiedź czytając dany materiał (przy odpytywaniu prosić o udzielenie na nie odpowiedzi). Podobnie postępować przy powtórkach
- pozostawianie większej ilości czasu na przygotowanie się z danego materiału (dzielenie go na małe części, wyznaczanie czasu na jego zapamiętanie i odpytywanie)
- przestawianie liter

Specyficzne trudności w uczeniu się

Dyskalkulia, czyli trudności w liczeniu

Oceniamy przede wszystkim tok rozumowania, a nie techniczną stronę liczenia. Uczeń ma, bowiem skłonność do przestawiania kolejności cyfr w liczbie i przez to jej zapis jest błędny. Zły wynik końcowy wcale nie świadczy o tym, że dziecko nie rozumie zagadnienia. Dostosowanie wymagań będzie, więc dotyczyło tylko formy sprawdzenia wiedzy poprzez koncentrację na prześledzeniu toku rozumowania w danym zadaniu i jeśli jest on poprawny - wystawienie uczniowi oceny pozytywnej.

Dysgrafia, czyli brzydkie, nieczytelne pismo

Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści. Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej powinny być ogólne, takie same, jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne. Np., jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepytac ustnie z tego zakresu materiału. Może też skłaniać ucznia do pisania drukowanymi literami lub na komputerze.

Ogólne zasady postępowania z uczniem z dysleksją rozwojową

1. **Unikać głośnego odpytywania z czytania przy całej klasie**

2. **Kontrolować stopień zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń**, szczególnie podczas sprawdzianów (wolne tempo czytania, słabe rozumienie jednorazowo przeczytanego tekstu może uniemożliwić wykazanie się wiedzą z danego materiału)
3. Ze względu na wolne tempo czytania lub/i pisania **zmniejszyć ilość zadań (poleceń) do wykonania** w przewidzianym dla całej klasy czasie lub wydłużyć czas pracy dziecka. Formy te należy stosować zamiennie – uczeń pozostawiony w klasie dłużej niż rówieśnicy, narażony na komentarze z ich strony sam zacznie rezygnować z dodatkowego czasu
4. **Ograniczać teksty do czytania i pisania na lekcji do niezbędnych notatek**, których nie ma w podręczniku; jeśli to możliwe dać dziecku gotową notatkę do wklejenia. Zalecenie to jest szczególnie istotne w przypadku dzieci małych lub starszych, u których stwierdzono dysgrafię
5. **Pisemne sprawdziany powinny ograniczać się do sprawdzanych wiadomości**, wskazane jest, zatem stosowanie testów wyboru, zdań niedokończonych, tekstów z lukami – pozwoli to uczniowi skoncentrować się na kontrolowanej tematyce, a nie na poprawności pisania
6. **Wskazane jest preferowanie wypowiedzi ustnych**. Sprawdzanie wiadomości powinno odbywać się często i dotyczyć krótszych partii materiału. Pytania kierowane do ucznia powinny być precyzyjne
7. **W przedmiotach ścisłych** podczas wykonywania ścisłych operacji wymagających wielokrotnych przekształceń, należy umożliwić dziecku ustne skomentowanie wykonywanych działań. **W ocenie pracy ucznia wskazane jest uwzględnienie poprawności toku rozumowania, a nie tylko prawidłowości wyniku końcowego**. W przypadku prac pisemnych z przedmiotów ścisłych i im pokrewnych, nauczyciel powinien zwrócić uwagę na graficzne rozplanowanie sprawdzianów – pod treścią zadania powinno być wolne miejsce na rozwiązanie. Pozwoli to uniknąć niepotrzebnych pomyłek przy przepisywaniu zadań na inną stronę np. gubienia, mylenia znaków, cyfr, symboli, tak charakterystycznych dla dzieci z dysleksją. Materiał programowy wymagający znajomości wielu wzorów, symboli, przekształceń można podzielić na mniejsze partie. Tam, gdzie jest taka możliwość, pozwolić na korzystanie z gotowych wzorów, tablic itp.
8. **Unikać wrywania do odpowiedzi**. Jeśli to możliwe uprzedzić ucznia (na przerwie lub na początku lekcji), że będzie dzisiaj pytany. W ten sposób umożliwiamy dziecku przypomnienie wiadomości, skoncentrowaniu się, a także opanowanie zapięcia emocjonalnego często blokującego wypowiedź
9. **Dobrze jest posadzić dziecko blisko nauczyciela**, dzięki temu zwiększy się jego koncentracja uwagi, ograniczeniu ulegnie ilość bodźców rozpraszających, wzrośnie bezpośrednia kontrola nauczyciela, bliskość tablicy pozwoli zmniejszyć ilość błędów przy przepisywaniu
10. **W przypadku ucznia z dysgrafią wskazane jest akceptowanie pisma drukowanego**, pisma na maszynie, komputerze, zwłaszcza prac obszernych (wypracowań, referatów). Nie należy również oceniać estetyki pisma, np. w zeszytach. Jeśli pismo dziecka jest trudne do odczytania, można zamienić pracę pisemną na wypowiedź ustną

Symptomy trudności

- trudności z zapamiętywaniem nazw geograficznych
- trudności z opanowaniem systematyki (hierarchiczny układ informacji)
- zła orientacja w czasie (chronologia, daty)
- trudności z czytaniem i rysowaniem map geograficznych

- trudności z orientacją w czasie i w przestrzeni (wskazywanie kierunków na mapie i w przestrzeni, obliczanie stref czasowych, położenia geograficznego, kąta padania słońca itp.)
- problemy z organizacją przestrzenną schematów i rysunków

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- uwzględniać trudności z zapamiętywaniem nazw, nazwisk, dat
- w czasie odpowiedzi ustnych dyskretnie wspomagać, dawać więcej czasu na przypomnienie, wydobyć z pamięci nazw, terminów, dyskretnie naprowadzać
- częściej powtarzać i utrwalać materiał
- podczas uczenia stosować techniki skojarzeniowe ułatwiające zapamiętywanie
- wprowadzać w nauczaniu metody aktywne, angażujące jak najwięcej zmysłów (ruch, dotyk, wzrok, słuch), używać wielu pomocy dydaktycznych, urozmaicać proces nauczania
- zróżnicować formy sprawdzania wiadomości i umiejętności tak, by ograniczyć ocenianie na podstawie pisemnych odpowiedzi ucznia
- przeprowadzać sprawdziany ustne z ławki, niekiedy nawet odpytywać indywidualnie często oceniać prace domowe.

Dostosowania wymagań edukacyjnych do potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych uczniów:

- w związku z dużym problemem w selekcji i wyborze najważniejszych informacji z danego tematu można wypisać kilka podstawowych pytań, na które uczeń powinien znaleźć odpowiedź czytając dany materiał (przy odpytywaniu prosić o udzielenie na nie odpowiedzi),
- podobnie postępować przy powtórkach,
- pozostawianie większej ilości czasu na przygotowanie się z danego materiału (dzielenie go na małe części, wyznaczanie czasu na jego zapamiętanie i odpytywanie).

Ocena prac pisemnych wymienionych dla uczniów posiadających opinie publicznej lub niepublicznej poradni psychologicznej - pedagogicznej lub poradni specjalistycznej o obniżonych wymaganiach jest obliczana wg skali:

WSKAŹNIK PROCENTOWY	OCENA
100% - 90%	celujący
89% - 71%	bardzo dobry
70% - 55%	dobry
54% - 40%	dostateczny
39% - 20%	dopuszczający
19% - 0%	niedostateczny

ZALECENIA DLA NAUCZYCIELA DO PRACY Z UCZNIEM NA GEOGRAFII

Stosować metody poszukujące, obserwacyjne i badawcze. Ułatwia to uczniom przyswojenie wiadomości.

- Należy mieć na uwadze zasadę stopniowania trudności oraz „od bliższego do dalszego”, czyli obserwacji i opisu najbliższego otoczenia poprzez przyrodę Polski do całego świata.
- Szczególnie przydatne i ważne jest wykonywanie prostych doświadczeń(prowadzenie np. hodowli) oraz ich obserwację. Nastawienia na działanie mobilizuje i aktywizuje uczniów do pracy. Działanie ułatwia zapamiętanie.
- Pozostawić więcej czasu na naukę trudnych pojęć, symboli.
- Na lekcji geografii nie stosować map konturowych.
- Unikać wywoływania ucznia do mapy. Nie wymagać znalezienia z pamięci konkretnego punktu na mapie bez omówienia jego lokalizacji.
- Nie wyśmiewać ucznia za to, że nie potrafi skojarzyć miejsca z częścią świata.
- Łagodniej oceniać wykresy, mapki, rysunki, które są mniej przejrzyste i mniej starannie wykonane.
- W pracach klasowych, czy zadaniach przeznaczonych do samodzielnego wykonania upewnić się, czy uczeń rozumie czytany tekst. Nie dyktować tekstu zadań. Uczeń powinien dostać zapisane na kartce zadanie (uchroni go to przed błędnym zapisem danych, nadmiernym pośpiechem, popełnianiu błędów w pisaniu).
- Nie dyskwalifikować pracy z powodu złego wyniku arytmetycznego przy właściwym toku rozumowania – zapytać jak uczeń rozwiązał zadanie.
- Zapisywać na tablicy obce nazwy.
- Przygotować na kartce zwięzłe polecenia do pracy grupowej